

918.

V. 10. 4.

19 ✓

SPECIMEN
VANARUM MEDITA-
TIONUM
JACOBI MASENII,

JESUITÆ COLONIENSIS,
EX EMISS

MEDITATA CON-
CORDIA

PROTESTANTIUM CUM CATHO-
LICIS IN UNA CONFESSIONE FIDEI,
EX S. SCRIPTURA DESUMTA,

PRAESIDE

SEBASTIANO NIEMAN-

NO, SS. TH. D. P. P. Superintendente ac
Pastore.

ad d. Maji

ANNI M DC LXVI.

Publico Eruditorum examini

exponet

ADAM PLACOTOMUS,

Friedlandô - Mechlenburgicus.

EDITIO ALTERA, M DC LXVII.

JENÆ,

Typis BAUHOFFERIANIS,

17.

ngulari
ppella-
donis
us Vir
mus I.
elatio-
pfa Fi-
orum
iquos,
, mo-
liqui-
em re-
e cre-
o pro
idem
ntissi-
um,

SPECIMEN
VANARUM MEDITA-
TIONUM
JACOBI MASSENI

JESUITA COLONIENSIS
MEDITATA CON-
CORDIA

PROTESTANTUM CUM CATHO-
LICIS IN UNA CONFESSIOE FIDEI
EX SCRIPTURA DESUMTA

SEBASTIANO NIEMAN-

NO. 22. THEOP. P. SUPERINTENDENTE AC

ANNO MDC LXXVI

ADAM LACOTOMUS

Friedlands-Melchepurgens

ADATIO MDC LXXVI

JENS

Type Bauernhaus

15.

I.

didit paucis abhinc annis JACOBUS MASENIUS, Soc. Jesu presbyter, *Meditationem Concordiam Protestantium cum Catholicis in unâ Confessione Fidei ex S. Scripturâ desumptam, quam Confessionem à se primum ex collectis collatisq; Scripturæ verbis compositam esse, ipse in premonitione apertè fatetur. Quamquam autem plurima occurrant in hac Meditatione Concordia, & cui illa innititur Confessione Fidei, quæ haut perfunctoriam censuram mereantur, nos tamen hâc vice aliquod tantum specimen vanarum meditationum Masenii, quæ in hoc opere, & præcipuè in primâ ejus parte reperiuntur, ὡς ἐν τύπῳ proponemus, ut quid de hoc homine ejusquè conatibus judicandum sit, vel indè appareat.* pag. 10.

II. Et principio quidem, ut sua cuique inventa blandiantur, ita & Masenius hunc foetum suum, *Meditationem hanc Concordiam suam ipse admiratur & magni æstimat, idque non domi & inter suos, sed publicè coram totius Europæ & imprimis Rom. Imperii Principibus ac liberis urbibus, coram Imperatore Romano, coram ipso denique Pontifice Maximo. Sic in præfat. ad Protestantium totius Europæ Principes: En Meditationem in una confessione Concordiam, inquit, quam si admittitis, gravis illa, nisi fallor, religionum procella, & jactatio Ecclesiarum simul & regnorum subsidet, error deponitur, spes redit unitatis. Et in Epist. dedicat. ad Alexandrum VII. Pont. Max. Confessionem ipsam ei sistit, parvam illam quidem, paucisq; ex aratam verbis, sed ad eliminandum errorem heresum, inculcandamq; orthodoxam veritatem sufficientibus. Rursus in ante allegatâ præfatione eandem Confessionem dignam censet, quæ in estimatione ac censu illorum haberetur scriptorum, quibus Protestantes imprimis niterentur, suamq; toti Imperio* fac. 1.
fac. 4.
fac. 5.
rio

rio mentem proderent. Tandem etiam nostrarum Universita-
fac. 3. tum ac Doctorum judicia non solum non subterfugit, sed & de-
poscit, ac si etiamnum restitent, & neque subscribant, neque
contradicant, tanquam adversarios veritatis, DEI ac verae religio-
nis hostes, patria ac tot innocentium, qui se iis credunt, animarum
proditores proclamat & detestatur: imò Principes Europæos,
præsertim verò Imperii Rom. Status obtestatur, ut quilibet Do-
ctores atque Academias sibi subjectas vel ad subscriptionem Confessionis
hujus, vel ad emendationem ejusdem (si quid erroris contineat) idque
juxta professionem reformationis suæ ex solo apertoq; verbo Dei (o-
mni hominum verbo submoto) impellat; & nisi ex præscripta illud for-
mula præstent, tanquam erroris magistros, & pertinaciter veritati
divinae obluentantes, suâ ab Ecclesia proscribant, si cum errantibus er-
rare, & cum pereuntibus aeternum interire noluerint.

III. Quæris, quæ tandem sit illa toties laudata Confessio,
illa tam egregiè meditata Concordia? Dicam. Confessio ex solâ
Scripturâ S. (ut præ se fert) adornata est, ita ut Tridentini in-
primis articuli inter Protestantes & Pontificios controversi solis
Scripturæ verbis, & quidem illis, quibus aliàs à Pontificiis pro-
bari solent, proponantur & sub finem singulorum articulorum
pag. 38. Confessionis adversa sententia expressè damnetur. v. g. cap. V.
de Sacramentis & Sacrificio articulus III. ita habet: *Credimus il-
lum, qui in cæna discipulis dixit: Bibite ex illo omnes (qui etiam bi-
berunt ex illo omnes) etiam dixisse: qui manducat ex hoc pane, vi-
vet in æternum, si dignè manducet. Nam quicumque manducaverit
panem hunc, vel biberit calicem Domini indignè, reus erit corporis &
sanguinis Domini, reus inquam utriusque, quia utrobique totus.*
Unde & in Emaus, solo pane accepto, benedicto & dato, aperti sunt
oculi discipulorum. Et Christiani in Jerusalem horum exemplo e-
rant perseverantes in doctrina Apostolorum, & communicatione frã-
tionis panis. Qui enim manducare nos jussit corpus, & facere hoc
ad sui commemorationem, non jussit eandem facere commemoratio-
nem de calice, nisi quotiescunque biberemus. Damnamus illos igitur
omnes, qui damnant sub unâ specie panis communicantes. Et sic in
cæteris.

IV. Hanc

IV. Hanc Confessionem si Protestantes amplectantur, i. e. si sua ipsorum dogmata damnent & ad partes Pontificiorum revertantur, *Concordiam* tot suspiriis hactenus desideratam sancitum iri promittit Masenius. Huc enim collineare ejus laborem, ut Protestantes suam damnent, Pontificiam verò approbent doctrinam, non solum damnationes singulis articulis additæ docent, sed & Masenius ipse loco non uno apertè satis indicat. Nam in *prefat. partis 1.* disertè dicit, *teneri Protestantes ad partes Pontificias veritatemq; à quâ malè divulgati sunt, reverti.* Et observat. *1. ad copiam supplicationis* : *Quod reliquum est, inquit, nisi ut illi (Protestantes) veritatis salutisq; causa in hujus pag. 4. (Ecclesiæ Pontificiæ) denique partes lubentes volentesq; concedant, plus gloriæ habituri, dum piè succumbunt, quàm cum perverè oblitantur.* Contrà autem *ll. cc. ait, se damnaturum vel apicem minimum, qui Ecclesiæ Catholici, i. e. Pontificiæ adversabitur, item orthodoxam (Pontificiam) Ecclesiam in nullo unquam religionis ac fidei receptæ articulo deflectere à veritatis linea, vel ungue lato aut posse aut debere.*

V. Meritò autem quis miretur, Masenium, qui novum aliquod *evange* polliceri videbatur, non aliam ineunda concordia viam monstrare, quàm illam, quæ jam per sesquiseculum toties à Pontificiis monstrata, toties à Protestantibus gravissimas ob causas repudiata fuit. Et quæ possent Protestantes bonâ cum conscientia hanc concordia viam ingredi? cum propter ipsos illos errores, quos nunc volente Masenio approbare debent, olim à Pontificiis secessionem fecerint, idque non desultoria quâdam levitate aut cæco impetu, sed maturo judicio & re benè ponderata ac discussa, ut videre est ex *Apologia August. p. 179. 204. Confess. & Traç. de potest. & prim. Papæ per Theologos Smalcaldia 247. Ann. clis 10 XXVII. congregatos conscripto. Approbarent p. 347. 348. 399.* enim errores contra conscientiam, quos olim certâ conscientia improbaverant : faterentur se hactenus errasse, cum tamen nullius erroris hac in parte convicti, nullius sibi conscii sint : Jugo denique Pontificio colla sua denuò subderent, quod magnâ cum difficultate & labore magno olim excusserant.

erfita-
& de-
eque
eligio-
narum
pæos,
r Do-
sionis
idque
ei (o-
d for-
ritati
us er-

fessio,
solâ
i in-
solis
pro-
rum
p. V.
s it-
bi-
vi-
erit
s &
us.
ant
e-
ra-
hoc
io-
tur
in
nc

VI. At enim Masenius regeret, etiamsi illa concordiae inveniendae ratio nova non sit, novo tamen modo à se propositam esse, & quidem ita, ut facere non possint Protestantes, qui in eam amplectantur, nisi propria vineta cedere, i. e. propria principia evertere velint. Supponit enim tanquam certum, quando Protestantes profitentur, ex solâ Scripturâ S. articulos religionis Christianae probandos reformandamque Ecclesiam esse, eos hoc ipso expressâ tantum, clara & diserta Scripturae verba, nullam autem interpretationem, consequentiam nullam, nullum humanum verbum admittere. Eoque supposito arma cetera pro defensione Pontificiae fidei ponit omnia, & ad nutum Protestantium Confessionem solis Scripturae S. verbis conceptam proponit, ut ostendat, si ex solâ Scripturâ religionis controversiae decidendae sint, Pontificios *nihilò inferiores*, imò *multò etiam superiores* Protestantibus futuros esse, cum nulla aliarum confessionum, quantumvis omni Scripturarum praesidio munita, hoc facere comperta sit hactenus, in articulis Pontificiorum doctrinae oppositis, ut nil nisi S. Scripturae verbis sensuq; illis, quibus depromitur locis conformi & obvio loqueretur; quod in hac Confessione, quantum existimat, praestitum sit, adeoque Protestantes per sua ipsorum principia & postulata teneri hanc Confessionem, & quae ei ininititur Concordiam admittere, & ad Pontificiam, à quâ discesserunt, Ecclesiam reverti.

premonit.
p. 10. & II.

VII. Idque tam certò sibi persuasum habet Masenius, ut tantum non ubique illud ingeminet inculcetque. Sic in Ep. dedic. ad Alexandrum VII. Papam. Protestantium hoc votis principiisq; detulimus, inquit, ut ex solâ tantum scriptura hac in Confessione loqueremur. Quâ solâ cum aperte etiam vincimus, ad illam provocati — spero (nisi omni praesidio destituti in sola demum pertinacia haerant) propediem tanta luce veritatis excitatos, ad suam optimos quosque Protestantium salutem redituros. Hoc omnino non possunt, nisi ad ovile Christi Pastoremq; summum, in Petra Romana vigilantem, transeant. Et in praefat. ad Protestantium totius Europae Principes & c. satis praesidenter ita inquit: **NON POTESTIS hanc Meditatum in una Confessione Concordiam SALVA EXISTIMATIO-**

fac. I.

TIONE ATQUE INTEGRITATE VESTRA rejicere, quia EX
 VESTRIS LEGIBUS AC PRINCIPIIS concepta est, vestra simul,
 ac divinâ autoritate nititur. Quare non tam mihi exornandi estis,
 ut admittatis, quàm ut agnoscat is jam dudum admissam. Si enim
 hæc vestra professio est, ex verbo Dei scripto minimè dubiam verita-
 tem eruendam esse, reformandamq; Ecclesiam, — profectò qui tam
 àquas concordia unitatisq; Ecclesiarum conditiones repudiaverit, is
 & privata & publicæ salutis contemptor jure erit existimandus. Et
 paucis interjectis addit: Manifestus hic exitus à controversiis hoc
 tempore de religione tanta terrarum & animarum clade susceptis a-
 peritur. Ut enim apertissima Catholica fidei veritas pateat universis,
 arma cetera pro defensione ponimus omnia, & juxta Protestantium
 atq; Ecclesia illorum postulata ac principia, ex solo verbo Dei scripto,
 in proposita utriusque partis Confessione progredimur, atque ad ocu-
 lum demonstramus, Catholicos ex sola Scriptura S. suos abundè articu-
 los clavis expressisq; probare verbis, & quidquid sua Confessione Pro-
 testantes adjecerunt ex S. iisdem literis, nihil officere, adeoq; TENE-
 RI ILLOS ETIAM JUXTA PROFESSIONEM PROPRIAM AD NOSTRAS
 PARTES veritatemque, à quâ malè divulsisunt, REVERTI. Hisce
 gemina & alibi occurrunt, quæ omnia huc transcribere necesse
 non est.

IIIX. Sed quis non videt, hæc omnia, utut magno verbo-
 rum apparatu & aliquâ æquitatis specie proponantur, falsâ niti
 hypothesi, ac si Protestantes, dum ex solâ Scriptura fidei doctri-
 nam probandam esse dicunt, eam tantum probationem depo-
 scant & intelligant, quæ fit per diserta & expressa Scripturæ ver-
 ba, seu per ejusmodi Scripturæ testimonia, quibus id, quod
 probandum est, totidem verbis, syllabis atque apicibus expres-
 sum legatur; illam autem, quæ fit per legitimam & evidentem
 consequentiam unâ cum interpretatione Scripturæ ac verbis hu-
 manis, quibus vel consequentia ejusque vis ostenditur, vel sensus
 hujus aut illius loci explicatur, penitus excludant?

IX. Sanè ejusmodi ineptiæ nunquam Protestantibus in-
 mentem venerunt, sed malitiosè à Johanne Gonterio, Franci-
 sco Veronio, Walenburchiis fratribus, Jacobo Masenio & id ge-
 nus

fac. 2.

part. 1. p. 4.
 part. II. in
 demissa po-
 stulatione
 fac. 3. &
 pramunit.
 1. pag. 1.

nus musteis hominibus aliis illis affinguntur. Protestantes enim dum suam doctrinam ex SOLA Scriptura probant, & ut Adversarii idem faciant, postulant, particulam exclusivam SOLA non excludunt consequentias ex Scripturam deductas, non interpretationes Scripturæ, non verba humana, quibus utraque proferuntur (his enim partim id, quod virtute in Scripturam continetur, eruitur, partim ipsius Scripturæ genuinus sensus exponitur, tantum abest ut excludantur) sed *traditiones ut & decreta conciliorum & Pontificum*, quæ Adversarii pro propriis rerum credendarum principiis venditabant, & ex quibus dogmata sua controversa probabant & Protestantibus credenda obtrudebant, etiam si neque expressis verbis in Scriptura continerentur, neque per bonam consequentiam ex ea deduci possent. Quod si non aliunde, saltem inde constare potuisset Adversariis, quod nostræ

pag. 632. Ecclesiæ in solida repetitione & declaratione, postquam sacras literas SOLAS dixerant unicam & certissimam illam regulam esse, ad quam omnia dogmata exigere, & secundum quam de omnibus tum doctrinis

pag. 633. tum doctoribus judicare oporteat, tamen è vestigio Augustanam Confessionem affirmant è verbo Domini esse desumptam, & ex fundamentis sacrarum literarum solide extructam. Quod affirmare non potuissent, si ex verbo Domini sive Scripturam S. tanquam sola dogmatum Theologorum normam desumi, idem ipsis esset, quod expressis & disertis Scripturæ verbis proponi. Certum enim est, Augustanam Confessionem non esse totidem Scripturæ verbis conceptam, sed multa in eam per consequentiam ex Scripturam deducta, multa per interpretationem ad sensum Scripturæ rectius assequendum inserta esse.

part. II. c. X. Taceo quod ipsi Walenburchii vi veritatis adacti in

III. n. 63. Methodo Augustiniana, cum dixissent: *Omnis probatio quæ deducitur ex Scripturis, vel adfert Verbum Dei terminis expressis, vel verbis Scripturæ adjungit interpretationem aut consequentiam*, disertè scribant: *Quidquid hoc modo probari nequit ex Scripturis, reperitur à Lutheranis ab articulis necessario credendis, citatò in margine*

th. 10. Colloquio Ratisbonensi & Chemnitio, additis his verbis: *Ipsa etiam*

IV. part. docet ratio, nihil contineri in Scripturam, nisi terminis expressis in eam

repe-

reperiatur, aut per interpretationem vel consequentiam inde deducatur. Taceo etiam quod Bellarminus & alii Pontificii ingenuè fateantur, non illud solum esse de fide, quod expressè à Deo per Prophetas & Apostolos revelatum est, sed & istud, quod evidenter inde deducitur.

XI. Quæ cum ita sese habeant, quis neget, vanam esse jactantiam Masenii, vociferantis, Confessionem suam ex nostris legibus ac principiis esse conceptam, & idcirco non posse nos illam salvæ existimatione atque integritate nostrâ rejicere: teneri nos etiam juxta professionem propriam ad Pontificiorum partes, ad unum ovile, i. e. Ecclesiam Romanam, Pastoremq; summum i. e. Romanum Pontificem reverti? Quis neget inanem esse ejus de *Meditata Concordia* sua tanquam raro quodam invento gloriationem? cum reverà nil nisi vetus illa Pontificiorum cantilena sit & crambe toties cocta & recocta, ut Protestantes missâ doctrinâ suâ ad gremium Romanæ Ecclesiæ & Papæ revertantur.

XII. Sed mittamus hæc, & pergamus ad alia. Videt nempe Masenius, quod non satis sit, nuda Scripturæ verba in hac Confessione adduxisse, sed quod prima statim controversia inter nos & Pontificios oritura sit de sensu adductorum verborum. Monet itaque, hanc Confessionem suam nil nisi *S. Scripturae verbis, SENSU QVE* illis, quibus depromitur, locis conformi & obvio loqui. Quod licet de iis Scripturæ verbis concedamus, quibus articulos religionis Christianæ, qui nobis communes sunt cum Pontificiis, proponit, v. g. cum *Cap. I. art. 1.* dicit: *Credimus quod verbum caro factum sit, natum ex Mariâ virgine, quodque Christus in carne sit passus, & Deus sanguine suo mundum redemerit; & art. 2. Credimus Christum ita pro multis effudisse sanguinem, ut simul se tanquam verus mediator Dei & hominum dederit redemptionem pro omnibus, nec pro nostris tantum peccatis, sed totius mundi: ut qui omnes vult salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire, & quæ id genus sunt alia; negamus tamen de iis, quibus dogmata controversa seu ipsos Pontificiorum errore effert. Negamus, inquam, ibi Confessionem non nisi sensu illis, quibus depromitur, locis conformi & obvio loqui.*

XIII. Et quia præcipuus Confessionis scopus est, articu-

B

los

Ex. Conc.
Trid. p. 5.
l. IV. de V.
D. c. 9. l. 1.
de purg. c.
15. & l. III.
de justif.
c. 8.

part. I. p.
9. II.

In pramo-
nit. part.
I. pag. II.
Ep. dedic.
fac. 4.
Tr. I. p. I. 5.

Tr. I. p. 1.

l. c.

p. 55.

Diff. I. con-
tra Masen.
n. 28.

los controversos fidei, expressos in Concilio Tridentino articulos claris & expressis Scripturæ verbis proponere, tota difficultas est de iis Scripturæ verbis, quibus Tridentini articuli proponuntur, anne sensus illorum verborum, quem Confessio tenet, illis quibus depromitur Scripturæ locis conformis sit & obuius? Masenius affirmat, nos negamus. Ille suam assertionem probat ex ipso Protestantium, ut apparet, acceptantium suffragio: hæc enim ipsa eius verba sunt. Sed quales hic nobis Protestantes, quale Protestantium acceptantium suffragium narrat Masenius? Dicit, se illos Protestantes intelligere, qui Francofurti in Comitibus Electoralibus S. R. I. anno M DC LVIII ad hanc Confessionem simul concinnandam suam sibi operam manumque exhibuerint, quippe tum communem supplicationem amore conciliandæ per Germaniam Religionis conceptam, tum peculiarem suam Confessionem ibidem obtulerint. At enimverò hos Protestantes nullos fuisse, sed à Masenio piâ (ut vocant) fraude fingi, multa sunt quæ nobis persuadeant.

XIV. Primum enim Supplicatio illa, cujus copiam exhibet, sine die & consule, sine appositis supplicantium nominibus edita est, more apud Protestantes planè inusitato. secundo in supplicatione hæc inter alia postulatur, ne novitiis, privati que sensus Doctõribus illa fiat interpretandi libertas, quæ proprio omnino iudicio ac voluntate desinit, scripturasque divinas pro arbitratu partim admittit, partim rejicit. Quæ in Epilogo Confessionis etiam repetita eò tendere, ut facultate interpretandæ juxta receptas bonæ interpretationis regulas Scripturæ Protestantibus prorsus ereptâ, ad Pontificis aut Patrum iudicium Scripturæ sensus alligetur, ut præterea Scripturarum libri in canone ab Ecclesia primitiva non habitî nobis pro Canonicis divinisque Scripturis obtudantur, rectè jam à pl. Rev. Dn. D. Johanne Musæo est observatum. Hujusmodi autem quid veri nominis Protestantes unquam postulasse aut postulatuos esse quis credat? Tertio, circa finem supplicationis hæc habentur verba: Secundo protestamur, quòd etiamsi in tantâ multitudine sanctõrum Germanorum simus incogniti; nihilominus univèrsè præsentis æternaque salutis desiderio, etiam

etiam tacentes oremus, ut unum Pastorem, & ovile unum liceat impetrare. Qui autem ita loquuntur, si non seipsum multitudini seductorum Germanorum annumerant, saltem reliquos Germanos præter se pro seductis habent, & unum Pastorem, Romanum sc. Pontificem, ac ovile unum, videlicet Romanam Ecclesiam suspirant. Quæ utrum Protestantibus verè talibus conveniant, judicent qui possunt. Quarto denique Epilogus Confessionis ab his Protestantibus, teste Masenio, etiam est admissus, in quo dicitur, quosdam nobis articulos ad eandem salutemque proponi necessarios, qui tamen nec disertè prorsus clarèque in S. litteris contineantur, nec infallibili ex illis consequentia deduci possint. Ex quo manifestum esse dicit Masenius, Ecclesie auctoritatem traditumque illi Dei verbum etiam juxta Protestantes agnoscendum. Hæc autem genuinos Protestantes admisisse nemo facile credet.

XV. Sed argumentis his & aliis non amplius opus esse video. Dum enim hæc scribo, oportune è nundinis Francofurtensibus affertur Confessio Fidei Orthodoxa, Confessioni Jacobi Masenii opposita operâ & studio Viri Magnifici, Johannis Thomæ, Jcti, Consiliarii Sax. Altenb. Consistorii Præsidis, & h. t. ad Comitiam Ratisbonensiam Legati, è quâ apparet, mera esse Masenii commenta, quæ de Confessione & Supplicatione à Protestantibus Francofurti approbatâ & exhibitâ jactitat. In præfatione enim Vir Consultissimus Masenium ita confidenter compellat: Tuam eam appello confessionem: absit enim, ut illa unquam, aut, quam tu ei præmittis, supplicatio, à Protestantibus aut agnita sit, aut probata, aut exhibitâ! Sed nec de illâ alterâ, quam quasi ab ipsis Protestantibus profectam in observationibus istius tuæ primæ partis insinuas atque supponis, quidquam præter illa, quæ tu quidem ibi spargis, ejus fragmenta, videre mihi contigit; ipse licet Conventui Francofurtensi, in quo hæc circa annum 1658. acta esse alibi refert, intersuerim, eodem jam tum Legationis munere, quod à Serenissimo meo Principe impostum mihi per continuos nunc undecim annos, quod excurrit, sustineo, fungens; ut cum piissimus ille Heros non postremum inter Principes Augustanæ Confessionis locum occupet, vel eò nomine in tam gravi religionis negotio præteriri non potuissem, certè non debuissim. An aliis

aliis, qui Francofurti tum fuerunt, beatioribus esse licuerit, non adeo mihi liquet. Sanè quo cum quidquam ea de re unquam actum aut communicatum fuisset, ex universo Protestantium Scaturum aut Legatorum ordine neminem in hunc usque diem potui rescire. Illud ergo peramanter te rogo, ut à talibus commentis in posterum abstineas, nec eis cuiquam imponi ulterius sinas, aut tandem totam rei gestæ seriè m-
pandas, & in quibus adibus, quo die vel mense, inter quos, quibusve vel Authoribus vel ministris illa omnia vel Francofurti vel alibi acta sint, plenius edisseras. Hæc ille. Quod testimonium in publicis Imperii Comitibus prolatum ab eo, qui Conventui Francofurtensi ipse ut Legatus interfuit, validissimè Masenio os obstruit, jactanti ipsum Protestantium acceptantium suffragium, eoque nomine dignum visum fuit, ut hîc legeretur.

XVI. Manet itaque quod diximus, à nobis non concedi, sed negari, quòd Confessio Maseniana in controversis articulis sensu illis quibus depromitur locis conformi & obvio loquatur. De sensu enim illorum locorum semper fuit & etiamnum est maxima inter nos & Pontificios controversia. Quod tantum abest, ut negare Masenius possit, ut potius non obscure alicubi illud fateatur, & cynosuram ipse ostendat, quam sequi tunc utrinque debeamus, quando Scripturæ sensus incertus & controversus est, *Tr. I. obf. 2. n. 1.* Patrum videlicet & veteris Ecclesiæ interpretationem. Postulat enim, ne in S. Scripturæ interpretatione sensuque illius in rebus fidei controversis definiendo suo quemque niti iudicio, sententiamque Scripturæ pronunciare liceat; verum sanctorum Patrum veterisq; Ecclesiæ usibus atq; expositioni communiter receptæ insistatur. Et alibi disertius: ubi incertum, inquit, atque indefinitum sensum adferet *In præfat. partis III.* Scriptura (quod serè ex partis utriusque dissensu patebit) ad veteris orthodoxæque Ecclesiæ interpretationem conclusionesq; vertemur.

XVII. Attamen & hæc cynosura parùm tuta ac firma est. *Jas. V. 17.* Præterquam enim quòd Patres homines fuerunt ὁμοιοπαθεῖς ἡμῖν, in quorum solâ auctoritate satis tutò acquiescere non possumus, sæpenuerò fit, ut ipsi etiam Patres in explicatione loci cujusdam controversi inter se dissentiant, quod notius est, quàm ut exemplis demonstrari debeat. Consule nunc tantùm Bellarminum l. 1. de purgat. c. 5. & videbis, quantoperè dissentiant PP. in inter-

interpretatione loci controversi *I. Cor. III. 15.* quantopere discre-
pent de eo, quid intelligatur 1. per ædificantes. 2. per aurum,
argentum, lapides pretiosos, ligna, fœnum, & stipulas. 3. per
diem domini. 4. per ignem, qui in die Domini uniuscujusque
opus probabit. 5. per ignem, de quo dicitur: *Ipse autem salvus
erit, sic tamen quasi per ignem.* Quomodo verò qui ipsi inter se
dissentiant, nostrum de sensu hujus vel illius loci dissensum tol-
lere poterunt? Quomodo is sensus statim pro genuino agnosci
poterit, qui apud Patres occurrit, cum & alius apud alios, imò
nonnunquam apud eosdem Patres occurrat? Ulterius igitur pro-
gredi, & Patrum etiam explicationem secundum receptas bo-
næ interpretationis regulas examinare, & si eis conformis sit,
approbare, sin minus, improbare licebit.

XIIX. Dudum hoc inter ipsos Pontificios vidit *Thomas de
Vio Cardinalis Cajetanus*, qui postquam præmiserat, *solis S. Scri- præfat. in
ptura auctoribus reservatam auctoritatem hanc esse, ut ideo sic creda- Pentar.
mus esse, quia ipsi ita scripserint, statim addit: Nullus itaque de ap. Dal. de
testetur novum S. Scriptura sensum, ex hoc, quod dissonat priscis do- usu PP. I.
ctoribus, sed scrutetur perspicacius textum ac contextum Scripturae, II. c. 6.
& si quadrare invenerit, laudet Deum, qui non alligavit expositio-
nem S. Scripturarum priscorum doctorum sensibus. Similiter Mel- I. VII. LL.
chior Canus Canariensis Episcopus: ac revera, inquit, sequi majo- Theol. c. 3.
res nostros per omnia, & in illorum vestigiis nos quoque pedes nostros n. 10.
figere, ut pueri faciunt per lusum, nihil videtur esse aliud, quàm inge-
nia nostra damnare, judicio nos privare nostro, & facultate inqui-
rendæ veritatis. Sequamur veteres, benè habet, sed ut duces, non
ut dominos.*

XIX. Dicit Masenius, veterem Ecclesiam primosq; Patres *part. I. Tr.
ab Apostolis eorumq; discipulis sensum Scripturae cum ipsâ Scripturâ I. p. 2. &
traditum accepisse, & idcirco illum longè majorem præstare securita- præf. part.
tem. Respondemus: Si hoc velit Masenius, Scripturam in se III.
esse ita obscuram & ambiguam, ut ejus legitimus sensus, adhibi-
tis licet bonæ interpretationis regulis, inde erui nequeat, & pro-
pterea ab Apostolis eorumque discipulis sensum Scripturæ ore-
tenus Ecclesiæ traditum esse, qui à posteris simpliciter & sine
omni*

omni tergiversatione sequendus sit, negamus hanc ejus assertio-
nem. Sin autem nihil aliud velit, quam Apostolos & Viros A-
postolicos *ex ipsis Scripturis & secundum Scripturas* sensum earum
primis Patribus, & hos deinceps suis auditoribus oretenus etiam
Ex. Conc. Trid. part. I. de Trad. in quarto genere Traditionum. tradidisse, libenter quidem cum B. Chemnitio concedimus;
negamus autem, sensum hunc Scripturæ ideò *longè majorem præ-
stare securitatem*, quòd oretenus traditus est, quam si hodiè pri-
vato studio ex ipsis Scripturæ verbis, adhibitis bonæ interpreta-
tionis regulis, eruatur. Quàm facilè enim fieri possit, ut pro-
cedente tempore sub prætextu oralis traditionis pravus Scriptu-
ræ sensus, imò manifesti errores Ecclesiæ obtrudantur, exem-
l. III. Hist. Ec. c. 39. plum Papæ Hierapolitani Episcopi apud Eusebium & ipsorum-
met Pontificiorum abundè docet. Idque eò faciliùs fieri potest,
quò longiùs ad sequiora secula extenditur aras Ecclesiæ & Pa-
trum, quorum sententiã standum sit. Video enim Masenium
part. I. c. VII. p. 54. interdum nominare *veterem mille & quingentorum annorum-
Ecclesiam, ad quam recurrere, cujusque judicio ac sententiã nisi nos
oporteat.* Deinde quid fiet, quando discrepantes unius loci
sensus vel apud eosdem, vel apud diversos Patres reperiuntur?
illosne omnes ex ore Apostolorum Virorumque Apostolicorum
acceptos dicet Masenius? Si dicat, sequeretur, Apostolos eo-
rumque discipulos uno ore diversos, imò contrarios unius ejus-
demque loci sensus tradidisse. Sin neget, ostendat, quinam sen-
sus Patrum ex ore Apostolorum hausti sint, qui non; ostendat
etiam modum, quo hi ab illis dignosci possint & debeant: hoc
enim ut ostendatur, operæ erit pretium.

XX. Sic igitur patet, quàm lubrica sint, quæ de sensu
Verborum suæ Confessionis adduxit Masenius. Præterea & hoc
ridiculum est, quòd leges in hac Confessione servandas tam an-
xiè, tamque diligenter inculcat, quas tamen ipse in edita Confes-
præf. part. I. fac. 2. Tr. I. p. 1. p. 9. II. præfat. c. 3. sione non observat. Prima enim & præcipua ejus lex est, ut *so-
lis Scripturæ verbis concipiatur Confessio, omni hominum verbo ex-
cluso: ut ex solâ Scripturâ S. articuli controversi claris expressisq; pro-
posita Confessione emendare velint, id faciant juxta professio-
nem*

nem reformationis suæ ex solo apertoque verbo Dei, omni hominum
verbo submoto: ut ex præscripta illud formula præstent. Et in præ-
munitione ac observationibus ad capita Confessionis suæ hinc pag. 11.
inde Protestantium Confessionis auctores reprehendit, quòd pag. 12.
suis sæpe verbis præter Scripturam aliud locuti sint: quòd admissâ pag. 16. 23.
conditione de solâ S. Scriptura adferenda, repente sui immemores pro- 31. 32. 36.
prio ore loqui cæperint: quòd voces inseruerint, quæ in S. Scriptura 42. 49. 52.
non habeantur, sed extra Scripturam assumantur. Tam sæpe, in- 55.
quam, legem hanc repetit, tam accuratè illam servandam præ-
cipit Masenius, & tamen ipse illius legis tam immemor est, ut
in singulis propemodùm capitibus Confessionis suæ eam auda-
cter transgrediatur.

XXI. Etenim Cap. I. de Christo artic. III. inter alia dicitur: quòd Christus captis spiritibus secundum animam descendens prædicaverit salutem, secumque illos confidenter traduxerit, 1. Pet. 3. v. 19. Col. 2. v. 3. cum tamen in allegatis locis neque verba: secundum animam, neque vox salutem, neque tò secum extent. Taceo, quòd Paulus Col. II. 15. non dicat, Christum captos Spiritus, Patrum sc. V. T. quibus juxta Masenium salutem in limbo prædicaverit, traduxisse, sed exspoliatos Principatus ac Potestates, dæmones scilicet, Eph. VI, 12. item, quòd verbum traduxit, quo Vulgatus Interpres Græcum ἐδελγμάντων expresit, non denotet gloriosam translationem è limbo in cælum, quam fingit Masenius, sed ignominiosam translationem, qualis est captivorum in pompâ triumphali, ut additum participium δειμαλέτους apertè indicat. Cap. II. De Ecclesia art. I. dicitur: Credimus in unam sanctam Catholicam seu universalem Christi Ecclesiam (Symb. Apost.) quæ ut civitas supra montem sita & tanquam lucerna supra candelabrum posita abscondi non potest Mat. 5. v. 15. Sed nec in Scriptura, nec in Symbolo Apostolorum, quod allegatur, dicimur credere in Ecclesiam, neque Mat. V. 15. Ecclesie ulla fit mentio, sed tam in præcedentibus, quam in sequentibus Christus ad Apostolos & de Apostolis suis loquitur. Cap. III. de fide & operibus art. I. inquit, Credimus fidem Christianam esse fundamentum rerum sperandarum, quâ ducimur in cognitionem illorum, quæ nobis non apparent. Hebr. II. v. 1.

Hanc

Hanc tamen ad salutem non sufficere, quod & demonēs illā credant
Jac. 2. v. 19. Attamen neque vox fundamentum habetur in textu,
neque verba illa: *qua ducimur in cognitionem*, neque Jacobus c. 11.
19. dicit, *hanc fidem*, de qua Hebr. XI. 1. sqq. agitur, *ad salutem non
sufficere*: de longē aliā enim fide Jacobus loquitur, ut contex-
tus docet. Porro cap. IV. de consiliis art. II. ait: *Quod pauci ca-
piunt, nisi qui cum Apostolis relinquunt omnia, etiam uxores. Qua-
les & Presbyteros ac Episcopos, si unius uxoris viri fuerint, deserto co-
ro, ut sanctē & continenter exemplo Timothei & Titi vivant, esse o-
portet* Matth. 19. v. 10. 27. Tit. 1. v. 7. 1. Tim. 3. v. 2. At verō
Apostolos etiam uxores reliquisse, apud Matthæum l. c. non ex-
pressē dicitur, nec in cæteris locis quicquam de eo habetur, quod
Presbyteros ac Episcopos, si unius uxoris viri fuerint, oporteat
torum ac uxores deserere. Rursus cap. V. de Sacramentis & Sacristi-
cio art. III. Confessionis Masenianæ hæc sunt verba: *Credimus il-
lum, qui in cena discipulis dixit, &c.* quæ jam supra n. III. integra
recitavimus. Sed nec Joh. VI. 51. illa explicatio: *si dignē manducet*
addita legitur, nec I. Cor. XI. 27. in versione Vulgata (quæ se-
uti velle promiserat Masenius) habetur disjunctiva VEL, sed
copulativa ET, neque ibi hæc extant: *reus, inquam, utriusque*
quia utrobique totus, ne nunc cætera ejus articuli tangam, quæ
itidem non omnia in locis indicatis reperire licet. Cap. VI. de
cultu & invocatione Sanctorum Dei &c. art. I. ita loquitur Con-
fessio: *Credimus Deum solum adorandum, neque Angelum aut creatu-
ram ullam adorandam præterea, ut Deum.* Matth. 4. v. 11. Coloss. 2.
v. 18. Apoc. 2. Ast nec in illis locis apparet restrictio: *ut Deum*,
quam Author ideo addit, ut innuat, non quidem licere Ange-
los & sanctos adorare ut Deum, licere tamen eos adorare aliā
religiosa adoratione, ut constat ex damnatione, quæ sub finem
articuli addita legitur. Denique Cap. VII. de Purgatorio & cælesti
gloria art. I. ita infit: *Credimus sub terra reperiri, qui nomini Jesu
reverentiam præstent, Phil. 2. v. 10. & quod Deus quosdam ad infe-
ros deductos, ab iisdem reducat liberatos, 1. Reg. 2. v. 6. idque vi redem-
ptionis Jesu Christi; ut in sua ipse morte plures ab hac captivitate Pa-
triam animas liberavit, Zach. 9. v. 11.* Ut autem cætera, quæ moneri
pote-

poterant, sicco nunc pede præteream, Zach. IX, II. non legimus, quod Christus in sua ipse morte plures ab hac captivitate Patrum animas liberaverit.

XXII. Ex paucis itaque his articulis (plures enim brevitate studio adducere nunc nolumus) satis opinor, constat, Masenium in singulis suæ Confessionis capitibus præcipuam legem à se positam & utrinque, ut ait, admissam, turpiter transiisse, & suis sæpè verbis præter Scripturam & proprio ore loquutum fuisse, observ. in c. VI. p. 49. quod adeo vehementer in aliis ipse improbat, ut n. XX audivimus. Ipse igitur judicet, annon hæc universa, præter sacras inserta litteras, jure hæc Confessione sint eliminanda, sicut Protestantium inserta jure à se eliminata esse jactitat.

XXIII. Altera lex, quam itidem crebrò inculcat, hæc est: Ut ubi incertus ac indefinitus Scripturæ sensus est (quod ferè ex part. I. p. 6. partis utriusque dissensu patet) ad Patrum ac veteris orthodoxæque part. III. in Ecclesiæ interpretationem conclusionesque recurratur, eoque privatis præfat. nostrorum interpretationibus præferantur. Sed quàm sæpè & hanc suam legem ipse violat Masenius? quàm sæpè peregrinum & Patribus prorsus incognitum sensum controversis Scripturæ locis affingit? Quod uno tantum atque altero exemplo probasse sufficiat. Nempe Cap. VII. de purgatorio art. I. ut nuper n. XXI. audivimus, verba Hannæ I. Sam. II. 6. Dominus deducit ad inferos & reducit, eo fine adfert, ut ex illis probet, Deum animas ad purgatorium deductas, inde reducere liberatas. Hanc autem esse hujus loci sensum nos negamus. Unde oritur dissensus partis utriusque de sensu hujus loci, adeoq; secundum Masenium sensus est incertus ac indefinitus. Sequi ergò hîc vi legis suæ debebat Patrum ac veteris orthodoxæque Ecclesiæ interpretationem. Sed quam veterem Ecclesiam, quos Patres nominabit Masenius, qui verba Hannæ ita explicent, ut ipse explicavit? Sic Cap. V. de Sacramentis & Sacrificio art. III. ex loco I. Cor. XI, 24, 25. probare vult, Christum, qui manducare nos iussit corpus, & facere hoc ad sui commemorationem, non iussisse eandem facere commemorationem de calice, nisi quotiescunque biberemus, vel, ut alibi clariùs mentem explicat, calicis ex his verbis sumendi manere libertatem, panis esse necessitatem part. I. p. 39. part. III. p. 284.

rem. Sed ubi Patres, ubi Ecclesia vetus & orthodoxa hanc interpretationem, hanc conclusionem habent? ubi eam approbant?

In supplic.

XXIV. Rursus alia eius lex est, ne Scriptura S. interpretatio per aliam Scripturam toleretur, nisi simul constet, atque infallibili & observ. ex sacris literis demonstratione evincatur, locum, qui ad expositionem assumitur, huc à Spiritu S. illa definitione sensus destinatum esse. Contra hanc legem itidem peccat Masenius legislator. Nam Cap. I. de Christo art. IV. inter alia hæc habet: licet in coelos ascenderit, ne impletet omnia, Eph. 4. v. 10. quæ scripta sunt de illo in lege Moysi & Prophetis, Luc. 24. v. 44. Hic, ut quilibet videt, & ex observatione ad Cap. I. constat, Masenius locum Eph. IV. 10. interpretatur per alium Scripturæ locum Luc. XXIV. 44. & vult, Christum ascendendo in cœlum implevisse omnia, quæ de ipso scripta erant. Sed quæ infallibili ex S. literis demonstratione evincet Masenius, locum Luc. XXIV. 44. qui ad expositionem alterius loci Eph. IV. 10. ab ipso assumitur, huc à Spiritu S. illa definitione sensus destinatum esse? Unde constabit (agnoscat sua ipsius verba Masenius) uter locorum per alterum, & an omnino per alterum alter sit exponendus? Neque enim quidvis explicandum per quidlibet: neque solus tradendum est, quis possit esse loci sensus, sed quis esse debeat.

pag. 16.

pag. 7.

XXV. Accedit, quòd Jesuita reprobant Protestantes locum Eph. IV. 10. pro se adducentes, qui dubii obscurique sensus sit, & tamen ipse eundem locum in suâ Confessione adducit. Dicat, se id in gratiam Protestantium tantum fecisse, qui locum illum addiderant. Sed contra, vel locus ille Eph. IV. 10. revera dubii obscurique sensus est, vel non. Sin hoc, frustra Masenius carpit Protestantes. Sin illud, debuisset & ipse locum illum in Confessione sua omittere, cum Protestantes, eo nomine velliret, quòd locum dubii obscurique sensus pro se adduxerint, vel saltem debuisset in interpretatione eius ad veteris Ecclesiæ & Patrum interpretationem se convertere, juxta suam ipsius legem:

pres. pars.

kl. fac. 1.

& 9.

Scriptura S. ubi claram, certam definitamque promittit sententiam, pro fundamento fidei & regula norma que, ut loquuntur, conciliationis futura est: ubi incertum atque indefinitum sensum adferet (quod ferè ex partis utriusque dissensu patebit) ad veteris orthodoxæ Ecclesiæ inter-

interpretationem conclusionesque vertemur. Cur igitur locum adducit? Cur cum non ex Patribus interpretatur, sed ex ipsa Scriptura, & quidem ex loco *Lus. XXIV, 44.* cum tamen infallibili ex *S. literis* demonstratione evincere nequeat, locum illum Scripturae, qui ad expositionem alterius adhibetur, definito hoc, quo usurpatur, sensu ad illius explicationem destinatum à Spiritu S. esse?

XXVI. Ad eundem modum alibi etiam peccat contra alia, quae sanctè servanda esse præceperat, ut adeò optimè in eum quadret illud Salvatoris nostri: *Colligant onera gravia & ducant ea, & imponunt in humeros hominum: ceterum digito suo nolunt ea movere.* Ad quae verba *Theod. Beza* in margine notat: *Hypocrite plerumque severissimi sunt eorum exactores, quae ipsi maxime negligunt.* *Matth. XXXIII, 4.*

XXVII. Quid autem de eo dicemus, quòd à Masenio proponitur *Confessio FIDEI* publica ex claro puroq; Dei verbo, p. 13. ut habet inscriptio, & tamen in *Epilogo* advertendum esse dicitur, quosdam nobis articulos ad fidem salutemq; proponi necessarios, qui tamen nec disertè prorsus clareq; in *S. literis* contineantur, nec infallibili ex illis consequentià deduci possint, ideoque solum admittantur, quia ex illis consequentià deduci possint, ideoque solum admittantur, quia vetus primaq; *Ecclesia Conciliis, Symbolis & Patribus* hoc sensu acceptaverit. — Et propterea non esse, quòd vetemur in necessariis fidei articulis, exortisq; de his controversiis, quae *S. litera* disertè non definiunt, ad veterem mille & quingentorum annorum *Ecclesiam* recurrere, ejusque iudicio ac sententià niti? Quid de eo? quòd subinde solam, eamque claram ac disertam scripturam & in incertis ac ambiguis Patres crepat, & tamen in præmonitione totidem verbis monet, neque *Scripturas S. neque SS. Patres* tam ubique disertè clareq; de rebus ad fidem necessariis sententiam enuntiare, ut praesidens sibi arrogansque ingenium ex his illisque decerptas quasdam, ad haeresin auspiciandam fovendamque opiniones haurire non possit, imò quòd Protestantibus vitio vertit, si ad patres velint recurrere, quando de sola Scriptura agendum est: Quid denique de eo? quòd negare nequit, Protestantes (quos jactat) in suà Confessione nonnulla circa Confessionem Pontificiorum monuisse & aliquibus in locis ab eà dissensisse, quem dissensum etiam in suis post singula p. 11. *pref. part. I. fac. 4.*

p. 12. *capita observationibus designat, & tamen non vult, observationum in*
proposita Confessione rationem ullam haberi. Ipse interim ex illis
 p. 11. *quædam rejicit, quædam demit, quædam addit, prætexens,*
ex recepta utrinque lege S. tantum Scripturam se admittere, rejectis
verbis hominum, imò singulos articulos damnatione sententiæ Pro-
 p. 12. 16. *tantium concludit, quod ante non ubique servatum fatetur, &*
tamen hoc culpam mutationis non posse incurrere ait. Sanè qui Spi-
ritum vertiginis, contradictionis & vanitatis hinc non advertit,
is nihil advertit.

XXIIX. Id autem ipsa vanitate vanius est, quòd ab ami-
 eis, disceptatoribus, qui secum in arenam super Meditatâ hâc
 pref. partis I. fac. 5. Concordia descendere velint, postulant, ut Universitatis alicujus
 pref. part. III. fac. ult. & præ- munit. 1. niti prodeant: non enim, inquit, contra quemvis privati ingenii sen-
 p. 7. susque venditorem nobis calamum sumere integrum est, qui totius
 Ecclesiæ Catholicæ judicium exponimus, apponimusq, damnaturi vel
 apicem minimum, qui illi adversabitur; Sed Ecclesiam Ecclesiæ com-
 ponemus, aut secus acturos responso judicabimus indignos. Quò e-
 nim jure, quâ fronte hoc postulare potest, cum ipse neque Uni-
 versitatis alicujus, vel Ecclesiæ, neque congregationis certæ, neque
 Principis cujusdam, neque, quod caput rei est, Rom. Pontificis au-
 toritate munitus prodierit? Sine Rom. autem Pontificis consensu, cu-
 jus post Deum prima in sacris illi rebus debet esse autoritas, neq; ipsi
 neq; catholicis cæteris de illa conciliatione gravius quicquam tractare
 part. I. p. 5. fas est, ut Masenius ipse ingenuè fatetur. Quid jactitat se totius Ec-
 part. II. Ep. clesiæ catholicæ judicium exponere & apponere, cum tamen nullius
 dedic. fac. 2. nedum catholicæ Ecclesiæ judicium exponat & apponat? Quid
 est, quod dicit: Ecclesiam Ecclesiæ componemus, cum quicquid in
 hoc concordia negotio egit, id omne nullius Ecclesiæ autorita-
 te, sed privato consilio, studio & aultu egerit? Inter Catholicos illa
 p. 10. & 11. Confessio A ME PRIMUM ex collectis collatisq, in genuino sensu
 Scripturæ verbis composita est. Visum MIHI aliisq, non inconveni-
 ens illa medium fuit &c. Nunc verò quid EGO in hujus confessionis ite-
 rata divulgatione fecerim, est observandum, ipsa ejus verba sunt. Si
 quæ.

quæras, quinam sint alii illi, quos sibi adjungit? respondet ipse, esse quosdam ex Pontificiis, esse homines incognitos, tacentes. Illine verò totam Ecclesiam Catholicam constituunt, ut quod eorum fuit de Concordia inter Protestantos & Pontificios instauranda judicium, pro judicio totius Ecclesie Catholice haberi debeat?

p. 4.

p. 3.

XXIX. Ex hoc, quod hætenus exhibuimus, specimine satis superque apparet, quàm vanæ, quàm inutiles; quàm nullæ sint Masenii meditationes de Protestantium cum Pontificiis in unâ Confessione fidei ex S. Scripturâ desumpta Concordia, quanta item sit hominis jactantia, rem tam futilem tantoperè commendantis, ut scribere non erubescat, si qua in re Principum tam Ecclesiasticorum, quàm secularium diligentia opus sit, hanc omninò esse, ex qua tam præsens imperii pax & felicitas, quàm vitæ post brevissimam hanc æternæ salutis dependeat. — Rem esse tantam, quæ presentis æternæque felicitatis momenta complectatur, in qua pro carissæ magnitudine seridè constantèq; agendum sit. — Nullam unquam tantæ ponderis momentique causam, nullam tam universalem omnium, nullam que cum tantis tanquam ingentibus vel commodis vel periculis nostris conjuncta sit, oblatam nobis unquam fuisse, nullam denique (audire, ait, quæ diciturus sum) nullam inquam, quæ tanta nostra gloria tantaq; felicitate possit expediri.

part. I. p. 9.

p. 13.

part. II. in-

demissa po-

stulatione;

fac. 4.

XXX. Mittamus igitur has ineptias, melioremq; mentem & utiliores meditationes Masenio apprecemur, rogantes, suorum ipse verborum memor esse velit, quibus monuit, ad paulò solidiorem concordiam, meliusq; in S. fundatam literis aspirandum esse, aut de salute multorum fore conclamatum. Nos interea cum beatis majoribus nostris hanc concordiam ex animo diligimus, & toto pectore amplectimur, eamq; pro virili (quantum quidem in nobis erit) promovere summo studio cupimus, qua Deo honor suus illibatus servetur veritati Evangelicæ nihil debeat, nulli etiam falso dogmati locus concedatur, peccatores ad seriam penitentiam invitentur, perturbati mentes fide erigantur, inobedientia nova confirmentur, atq; adeo per unicum Christi meritum justitiam veram & salutem æternam consequantur.

part. III.

premun.

2. p. 14.

E. c. in sol.

declar. art.

XI. in fine

ΕΠΙΜΕΤΡΑ.

I.

An rectè Masenius in Confessione suâ Cap. I. de Christo art. III. ex Sach. IX, II. 1. Petr. III, 19. & Col. II, 15. probet, quòd Christus vi sanguinis & redemptionis suæ emiserit vinctos, sc. Patrum spiritus è limbo, captisque spiritibus, secundum animam descendens, predicaverit salutem, secumque illos confidenter traduxerit? Neg.

II.

An satis solidè C. II. de Ecclesia art. II. ex Matth. XVI, 18. probet, Christum in Petro fundasse Ecclesiam in terris, adeoque Petrum esse caput & Principem Ecclesie Christi super omnem terram? Neg.

III.

An validè C. III. de fide & operibus art. IV. ex 1. Joh. III, 14. Luc. VII, 47. probet, fidem aut fiduciam in Deum se solâ non iustificare, sed per charitatem? Neg.

IV.

An firmiter C. IV. de consiliis art. I. ex 2. Cor. XII, 7. probet, Paulum extra matrimonium stimulo carnis fuisse vexatum, seu stimulum carnis extra matrimonium sensisse? Neg.

V.

An rectè C. V. de Sacramentis & Sacrificio ex Luc. XXIV, 30. probet, Christum in Emaus sub unâ specie panis Eucharistiam administrasse? Neg.

VI.

An benè C. VI. de cultu & invocatione Sanctorum Dei ex 1. Reg. XXIX, 14. probet, Samuelem à muliere invocatum adfuisse, & proinde sanctos preces nostras exaudire? Neg.

VII.

An validè satis C. VII. de Purgatorio & cælesti gloria ex Phil. II, 10. & 1. Reg. II, 6. probet, sub terra in purgatorio quosdam captivos detineri, inde à Deo liberandos? Neg.

CLA-

CLARISSIMO VIRO
DN. ADAMO PLACOTOMO,
SS. Theol. C. dignissimo,

Βεβαιῶς Ἰν Δομῖνο!

Sapius ardentis fas est decernere Marte,
Cui rident magni munia magna Ducis.
Sapius Aoniō movisti praelia Marte,
Lauru donatus Victor Apollineā.
Vix poteris Clariā victor decedere pugna,
Cum nova pugna Tibi, cum nova castra placent.
Publica vix poteris Academica linq̄ere rostra,
Cum repetens genium ad publica rostra redis.
Nec tamen assiduo vel sic concessa labori
Finis, quotidie dum nova bella paras.
Inde Tibi, veniant! magnos, *PLACOTOME!* magni
Ductoris titulos anguror indubie

Τ. ὁλοφύχως

JOH. VVEINMANN, D.
P. P. ac Pastor Altdorffinus.

PEREXIMIO

DN. ADAMO PLACOTOMO,
SS. Theol. C. Strenuo,
pacem à Masenio oblatam censuræ
publicæ submittent!

FELICITER!!

Cur turbas pacem? cur non nisi classica cantas?
Forſan, quod bellum pax trahat illa novum:
*Affectui, & quidem ſingulari,
teſtando apponebam*

Joh. Ernestus Gerhardus,
SS. Theol. D. & P.P.

CL.A.

CLARISSIMO
PLACOTOMO,
de
felicibus in studio profanæ &
sacræ Sapientiæ progressibus
gratulatur,

&
huic censuræ
OMNES

adclamat
Guernerus Rolfincius, D.
Maacte tuâ virtute, tuis ingentibus ausis,
Illustre quondam sic eris patriæ decus.

Nil quicquam satius daret SUPREMUS,
Quàm passu socio sequi quietam
Pacem, Relligionis & profanam:
Verùm semina dum manent vagantis
Mavortis, dubius sequensque finis,
Optandum potius dies ut adsit
Extremus, veniat, vocetque Gentem
Totam ad consilium Arbiter supremus.

Hisce

*Securam optando pacem Inquilino
suo pio & dilecto gratulatur*

NICOLAUS MICHAEL

Himmel/D.

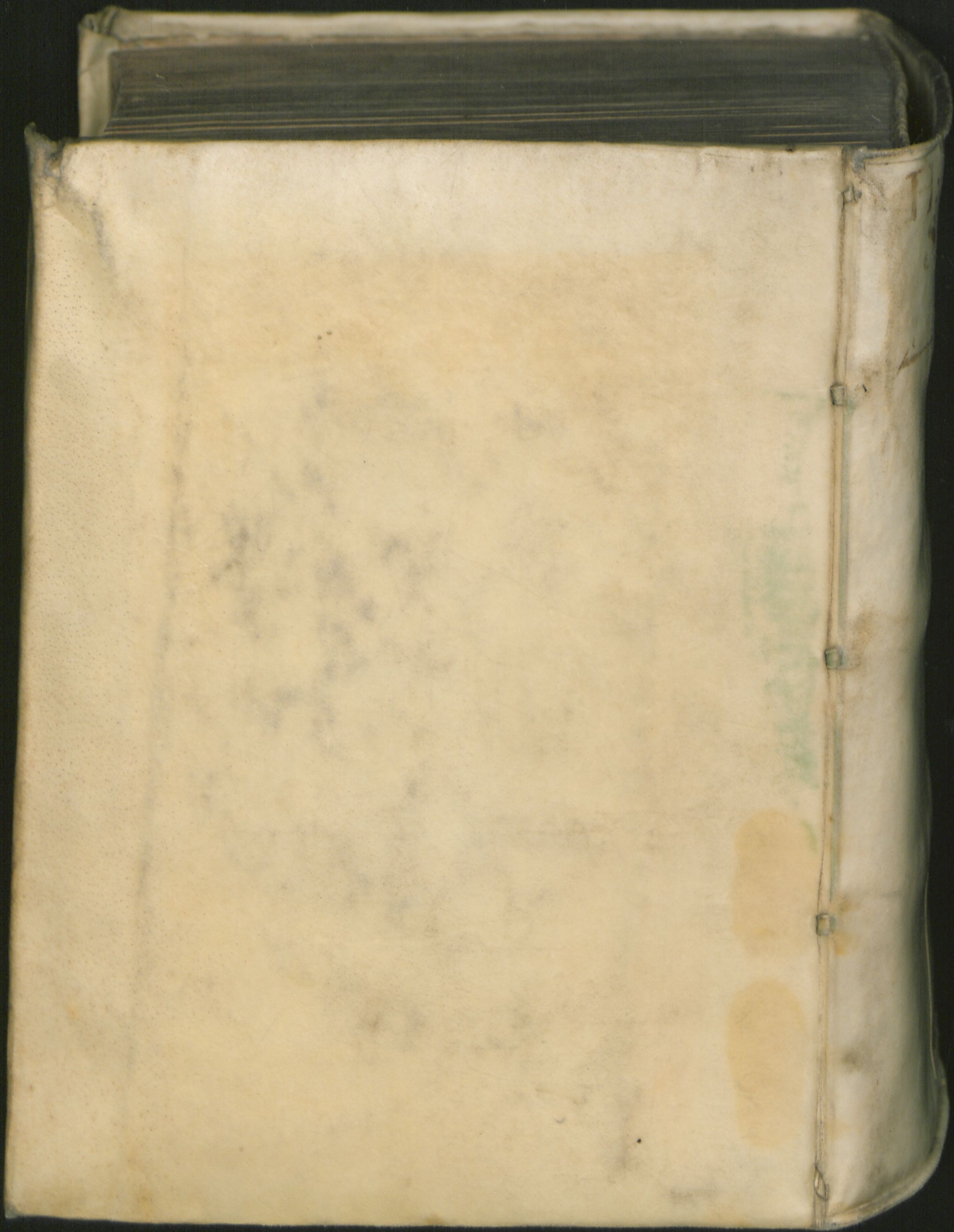
00 A 6344

3
ULB Halle
002 847 086

Retro

VD17

19

SPECIMEN
VANARUM MEDITA-
TIONUM
JACOBI MASENII,
JESUITÆ COLONIENSIS,
EX EIMS
MEDITATA CON-
CORDIA
PROTESTANTIUM CUM CATHO-
LICIS IN UNA CONFESSIONE FIDEL,
EX S. SCRIPTURA DESUMTA,
PRAESIDE
SEBASTIANO NIEMAN-
NO, SS. TH. D. P. P. Superintendente ac
Pastore.
ad d. Maji
ANNI M DC LXVI.
Publico Eruditorum examini
exponet
ADAM PLACOTOMUS,
Friedlandô - Mechlenburgicus.

EDITIO ALTERA, M DC LXVII.
JENÆ,
Typis BAUHOFFERIANIS,

17.

